

Τεράπονα Μητροπολίτα Κισάμου καί Σελίνου, ύπέρτιμε καί ἔξαρχε Ἐσπερίας Κρήτης, ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετροπόλης κύριε Ἀμφιλόχιε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρᾳ Τεράποντι καί εἰρήνῃ παρά Θεοῦ.

Χαιρετίζομεν τήν πραγματοποίησιν τοῦ 7ου Διεθνοῦ Οἰκολογικοῦ Συνεδρίου τοῦ Ινστιτούτου Θεολογίας καί Οἰκολογίας τῆς Ὁρθοδόξου Ακαδημίας Κρήτης μέ θέμα «Οἰκολογική Θεολογία καί Περιβαλλοντική Ήθική», εἰς τό όποιον συμμετέχουν ἐκπρόσωποι Ἐκκλησιῶν καί Οἰκουμενικῶν θεσμῶν, ἀκαδημαϊκῶν ἴδρυμάτων, περιβαλλοντικῶν ὁργανισμῶν καί ἄλλων φορέων ἐξ Ἑλλάδος καί ἐκ τοῦ ἔξωτεροικοῦ. Ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν, ἄγιε ἀδελφέ, συγχαίρομεν τήν Ὁρθόδοξον Ακαδημίαν Κρήτην διά τήν συνεχῆ καί σοβαράν ἐνασχόλησιν μέ τό θέμα τῆς Οἰκολογίας καί διά τάς ποικίλας σχετικάς πρωτοβουλίας της.

Κάθε προσπάθεια, ή όποια συμβάλλει εἰς τήν ἀνάπτυξιν οἰκολογικῆς εὐαίσθησίας καί εὐθύνης καί εἰς τήν ἑδραίωσιν ἐνός οἰκοφιλικοῦ πολιτισμοῦ, εἶναι ζωτικῆς σημασίας εἰς τήν ἐποχήν μας, κατά τήν όποιαν τό οἰκολογικόν πρόβλημα ἀποκαλύπτεται ὡς ή μεγαλυτέρα πρόκλησις μέ τήν όποιαν εύρεθη ἀντιμέτωπος ή ἀνθρωπότης καθ' ὅλην τήν μακράν ίστορικήν της πορείαν. Τό μέγεθος τοῦ προβλήματος τεκμαίρεται ἀπό τό γεγονός ὅτι σήμερον δέν ἀπειλεῖται μόνον ή ποιότης τῆς ζωῆς μας, ἀλλά ή διατήρησις αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνθρωπίνης παρουσίας εἰς τόν πλανήτην Γῆ.

Ἡ οἰκολογική κρίσις ἀντικατοπτρίζει τήν ἀμφισημίαν τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου καί τάς ἀντιφάσεις τοῦ πολιτισμοῦ του. Παρά τό γεγονός ὅτι εύρισκόμεθα ἀντιμέτωποι μέ τήν κλιματικήν ἀλλαγήν καί τάς λοιπάς ἐπιπτώσεις τῆς προϊούσης καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ή γεωκτονία συνεχίζεται, τά δάση ἀποψιλώνονται, ρυπαίνονται ή ἀτμόσφαιρα καί αἱ θάλασσαι, λεηλατεῖται ὁ πλανήτης μας ἐν ὀνόματι οἰκονομικῶν συμφερόντων καί τῆς ἀνόδου τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, λόγω γεωπολιτικῶν σχεδιασμῶν καί ἄλλων ὑπολογισμῶν, ἐνῷ ταυτοχρόνως διακηρύσσεται ὅτι τό φυσικόν περιβάλλον ἔχει τήν δύναμιν νά ἀνανεώνεται ἀφ' ἑαυτοῦ. Διάχυτος εἶναι ἐπίσης ή ἀποψις ὅτι ή ἐπιστήμη δύναται νά προσφέρῃ λύσεις καί εἰς αὐτό τό πρόβλημα.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι διαφορετική. Διά νά ἀντιμετωπισθῇ ή οἰκολογική καταστροφή ἀπαιτεῖται ἄμεσος πολύπλευρος κινητοποίησις καί κοινή πανανθρωπίνη προσπάθεια. Ἀπαιτοῦνται δεσμευτικά πολιτικά ἀποφάσεις,, ἐπιστημονική γνῶσης, δραστηριοποίησις τῆς κοινωνίας τῶν πολιτῶν, οἰκολογική παιδεία, κινητοποίησις ὅλων τῶν δυνάμεων τοῦ πνεύματος. Αὐτή ὑπῆρξεν ἐξ ἀρχῆς ή θέσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τό όποιον εἶναι ὁ πρῶτος πνευματικός θεσμός πού ἀνέδειξε μετ' ἐμφάσεως τήν σοβαρότητα τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος καί ἀπεικάλυψε τάς θρησκευτικάς καί ἡθικάς του φύσεως. Η πρωτοβουλία αὐτή τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας εἶχεν ἀπήχησιν καί ἐκαρποφόρησε δαψιλῶς. Προεβλήθη παγκοσμίως τό οἰκοφιλικόν δυναμικόν τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως, ή εὐχαριστιακή χρῆσις τῆς δημιουργίας, ή ισχύς τοῦ ἀσκητικοῦ

ήθους, ή ἐκκλησιαστική ζωή ως «ἐφηρμοσμένη οἰκολογία». Η σχετική μέ τήν οἰκολογίαν θεολογική παραγωγή ἀποτελεῖ πολύτιμον κεφάλαιον εἰς τήν σύγχρονον μαρτυρίαν τῆς ίερᾶς ἐπιστήμης. Η Αγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος τῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας, ή συνελθοῦσα κατά Ιούνιον τοῦ ἔτους 2016 εἰς τήν καθ' ὑμᾶς Ορθόδοξον Ἀκαδημίαν Κρήτης, τονίζει τήν ἀνάγκην προστασίας τῆς δημιουργίας «ἐκ τῶν συνεπειῶν τῆς ἀνθρωπίνης ἀπληστίας, διὰ μέσου τῆς καλλιεργείας τῆς εὐθύνης τοῦ ἀνθρώπου ἐναντί τοῦ θεοσόδοτου περιβάλλοντος καὶ διὰ τῆς προβολῆς τῶν ἀρετῶν τῆς ὀλιγαρκείας καὶ τῆς ἐγκρατείας»¹ καὶ ὑπενθυμίζει ὅτι «ὅχι μόνον αἱ σημεριναὶ, ἀλλὰ καὶ αἱ μελλοντικαὶ γενεαί ἔχουν δικαίωμα ἐπί τῶν φυσικῶν ἀγαθῶν, τά δόποια μᾶς ἔχάρισεν ὁ Δημιουργός» (Ἐγκύκλιος, § 10). Παραπέμπει ἐπίσης, εἰς τὰς «κοινωνικάς διαστάσεις καὶ τὰς τραγικάς ἐπιπτώσεις τῆς καταστροφῆς τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος» (ὅ.π., § 14).

Ἡ ἐκπαίδευσις ἀφείλει νά ἐνσταλάσσῃ εἰς τήν ψυχήν τῶν νέων τόν σεβασμόν πρός τήν δημιουργίαν, κίνητρα διὰ τήν δραστηριοποίησιν εἰς τήν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καὶ ἡθος οἰκολογικῆς εὐθύνης. Μία ἐκπαίδευσις χωρίς οἰκολογικόν προσανατολισμόν εἶναι σήμερον παραδίᾳ παιδείας. Τό πολιτισμικόν ἐπίπεδον μιᾶς κοινωνίας δέν κρίνεται πρωτίστως ἐπί τῇ βάσει τῆς ἀναπτύξεως τῆς τεχνολογίας, τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς κοινωνικῆς ὀργανώσεως, ἀλλά μέ κριτήριον τό ἔαν καὶ κατά πόσον εἰς τήν κοινωνίαν αὐτήν ὑπάρχη σεβασμός πρός τήν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ προστατεύεται τό φυσικόν περιβάλλον.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, θεωροῦμεν λίαν εὔστοχον καὶ ἐπίκαιον τήν ἐπιλογήν τῆς θεματικῆς τοῦ παρόντος οἰκολογικοῦ συνεδρίου, τό ὄποιον ὑπενθυμίζει τήν στενήν σχέσιν θεολογίας καὶ οἰκολογίας καὶ τήν ἀξίαν τοῦ τόσον ἀναγκαίου σήμερον περιβαλλοντικοῦ ἡθους, πού ἐκφράζει μίαν νέαν ιεράρχησιν ἀξιῶν, ἐπί κεφαλῆς τῆς ὄποιας εύρισκεται ἡ εὐθύνη διὰ τήν προστασίαν τῆς κτίσεως, ἐν ἀδιασπάστῳ συναφείᾳ μέ τόν σεβασμόν τῆς ίερότητος τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου. Ἐάν ἴσχύῃ ὅτι ἡ ἀνευθυνότης ἀπέναντι εἰς τό φυσικόν περιβάλλον γεννᾶται μέσα εἰς τόν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὅτι ἐκεὶ πρέπει νά ἀρχίζῃ ἡ ἀλλαγὴ στάσεως, τότε ἀποκτοῦν ἰδιαιτέραν σημασίαν ἡ παιδική καὶ ἡ ἐφηβική ἡλικία ως περίοδοι εύνοϊκαί δι' οἰκολογικήν εὐαίσθητοποίησιν καὶ ἀνάπτυξιν ὑπενθυνότητος διὰ τήν προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος. Ἐν τῇ συναφείᾳ ταύτῃ, ἐπιθυμοῦμεν νά τονίσωμεν ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ οἰκοφιλικοῦ καὶ προσωποκεντρικοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ορθοδοξίας εἰς τό πλαίσιον τῆς σχολικῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς, δύναται νά λειτουργήσῃ ως εὐκαιρία καὶ χῶρος παιδείας δεσμευμένης ἐλευθερίας καὶ οἰκοφιλικῆς συμπεριφορᾶς.

Μέ αὐτάς τάς σκέψεις, ἐκφράζομεν ἄπαξ ἔτι τήν ἱκανοποίησιν τῆς ἡμῶν Μετριότητος διὰ τήν ὀργάνωσιν τοῦ παρόντος συνεδρίου καὶ, εὐχόμενοι ἐπιτυχῆ κατά πάντα τήν διεξαγωγήν του, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς, ἐπί τούς ἐλλογιμωτάτους εἰσηγητάς καὶ ἐπί πάντας τούς συμμετέχοντας, τήν σοφόδωρον χάριν καὶ τό μέγα ἔλεος τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης.

,βιβ' Οκτωβρίου κ'